

Sygn. akt III RC 147/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kamieniu Pomorskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Edyta Grygorowicz
Protokolant:	Renata Kopeć

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2016 r. w Kamieniu Pomorskim

na rozprawie

sprawy z powództwa D. J.

przeciwko A. J.

o podwyższenie alimentów

1. oddała powództwo;
2. stwierdza, że nieuiszczone koszty sądowe poniesie Skarb Państwa.

Sygn. akt III RC 147/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 października 2015 r. powód D. J. reprezentowany przez matkę J. K. wystąpił o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 28 października 2014 r. od pozwanego A. J. w kwocie po 200 zł miesięcznie do kwoty po 400 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że jest osobą niepełnosprawną, uczęszcza do szkoły dla niesłyszących w S.. Od poniedziałku do piątku przebywa w internacie, w związku z czym ponosi koszty opłacenia internatu, dojazdów do szkoły, zakupu przyborów szkolnych, odzieży, wycieczek szkolnych, jak również koszty zakupu żywienia, leczenia zakupu sprzętu ortopedycznego. Wydatki na utrzymanie powoda przekraczają możliwości finansowe jego matki. Powodowi nie przyznano renty, otrzymuje jedynie zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł, 129 zł z tytułu zasiłku rodzinnego, dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji w kwocie 100 zł oraz dodatek na częściowe pokrycie kosztów dojazdów do szkoły w kwocie 105 zł. Łączna kwota świadczeń socjalnych uzyskiwanych przez powoda wynosi 487 zł miesięcznie. Zdaniem powoda pozwany pracuje „na własną rękę” i ma pieniądze na to, żeby pomagać synowi (pozew – k. 2- 4 akt).

Ustosunkowując się do żądania zawartego w pozwie, na rozprawie w dniu 26 stycznia 2016 r. pozwany A. J. oświadczył, że nie stać go na płacenie alimentów (protokół rozprawy – k. 20 i n. akt).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 28 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Kamieniu Pomorskim obniżył alimenty od A. J. na rzecz D. J. z kwoty po 400 zł miesięcznie

do kwoty po 200 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 15 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 28 października 2014 r.

Bezsporne, a nadto dowód: wyrok SR w Świnoujściu z dnia 28.10.2014 r. – k. 38 akt o sygn. VIII RC 119/14.

W okresie wydawania poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów powód D. J. miał 19 lat. Uczęszczał do szkoły zawodowej o kierunku kucharz dla dzieci niesłyszących w S.. Mieszkał w internacie. Internat kosztował 250 zł miesięcznie. Powód miał orzeczenie o niepełnosprawności. Nie ubiegał się o rentę, bo wystarczyło mu pieniędzy. Alimenty od ojca miał wypłacane z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo otrzymywał 153 zł zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłek rodzinny w kwocie 115 zł, dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w kwocie 80 zł i dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w internacie w kwocie po 90 zł. Egzekucja alimentów od A. J. była bezskuteczna. D. J. przyjeżdżał do domu na każdy weekend. Co tydzień dostawał 50 zł na dojazdy i do tego 10 zł na telefon. Powód miał zniżkę na bilety 78 %. Powód nosił aparat, żeby lepiej słyszeć. Baterie do aparatu kosztowały 18 zł za całe opakowanie. Matka D. J. nie miała nikogo oprócz niego na utrzymaniu. Pracowała w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ś. na stanowisku przetwórcy ryb za wynagrodzeniem 1171,38 zł netto. Jej mąż pracował dorywczo.

Dowód: - protokół rozprawy z dn. 28.10.2014 r. – k. 34 – 37 akt III RC 119/14;

- zaświadczenie o zarobkach – k. 24 akt III RC 119/14;

- zaświadczenie ze szkoły – k. 25 akt III RC 119/14;

- decyzja (...) w W. – k. 26 akt III RC 119/14;

- decyzje Burmistrza W. – k. 27 i 28 akt III RC 119/14.

Pozwany A. J. w czasie ostatniego wyrokowania w przedmiocie alimentów był zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny bez prawa do zasiłku. Utrzymywał się z prac dorywczych, zarabiał około 800 zł miesięcznie. Mieszkał u mamy. Nie miał własnego majątku. Użytkował samochód ojca. Miał zadłużenie komornicze na ponad 16.000 zł. Został u niego rozpoznany zez. jawny, rozbieżny. Pozwany oczekiwał na leczenie szpitalne na oddziale okulistycznym.

Dowód: - protokół rozprawy z dn. 28.10.2014 r. – k. 34 – 37 akt III RC 119/14;

- zaświadczenie z urzędu pracy – k. 4 i 5 akt III RC 119/14;

- zaświadczenie od komornika – k. 7 akt III RC 119/14.

Powód D. J. w maju br. skończy 21 lat. Otrzymuje alimenty w kwocie po 200 zł. Matce powoda brakuje pieniędzy. Powód ubiegał się o rentę, ale nie została mu przyznana, ponieważ nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Powód uczęszcza do III klasy (...) Szkoły Zawodowej Nr (...) o profilu kucharz przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – (...) dla Dzieci Niesłyszących przy ulicy (...) w S.. Powód uczy się ostatni rok w tej szkole, ale po jej skończeniu chce kontynuować naukę. Powód mieszka w internacie. Internat kosztuje około 200 zł miesięcznie, stawka za jeden dzień wynosi 12 zł. Powód musi przyjeżdżać co tydzień do domu, gdyż szkoła nie zapewnia opiekunów na weekend w internacie. Za przejazd do domu powód płaci 3,50 zł w jedną stronę. Powód zachorował na grzybicę stóp, jednak jego leczenie zostało przerwane ze względu na to, że leki były za drogie. Tubka maści kosztowała ponad 100 zł. Powód ma dwa nowe aparaty słuchowe. Aparaty były refundowane. W szkole są organizowane płatne wycieczki. Powód gra w siatkówkę, piłką nożną, z czym są związane wyjazdy. Powód na lewe ucho nie słyszy w ogóle, a na prawe w 10 %. Matce powoda brakuje pieniędzy na to, żeby kupić synowi kurtkę czy buty. Matka powoda w dalszym ciągu pracuje jako przetwórcza ryb za wynagrodzeniem ok. 1300 – 1500 zł. Powód otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł, 129 zł z tytułu zasiłku rodzinnego, dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji w kwocie 100 zł oraz dodatek na częściowe pokrycie kosztów dojazdów do szkoły w kwocie 105 zł. Łączna kwota świadczeń socjalnych uzyskiwanych przez powoda wynosi 487 zł miesięcznie. Pozwany nie płaci zasądzonych alimentów, powód dostaje je z funduszu alimentacyjnego. Ojczym powoda pracuje na budowie jako pomocnik na 1/2 etatu za około 1000 zł miesięcznie. Matka

powoda nie ma innych dzieci na utrzymaniu. Za prąd płaci ponad 230 zł co dwa miesiące. Podatek od nieruchomości wynosi 200 zł rocznie. Gaz kosztuje ok. 50 zł co miesiąc, woda około 100 zł co trzy miesiące, wywóz szamba 140 zł co miesiąc. Powód ma telefon, który służy mu do pisania sms – ów. Co tydzień dostaje 10 zł na telefon. Co dwa tygodnie albo co miesiąc matka wymienia mu baterie w aparacie słuchowym. Opakowanie baterii kosztuje 18 zł.

Dowód: - zeznanie świadka J. K. – k. 21 – 22;

- zaświadczenia o zarobkach – k. 5, 6;

- zaświadczenie ze szkoły – k. 8;

- orzeczenie o niepełnosprawności – k. 9;

- decyzja (...) w W. z dnia 1.12.2011 r. – k. 9;

- decyzja Burmistrza W. z dn. 29.09.2015 r. – k. 9;

- decyzja odmowna ZUS z dn. 27.03.2015 r. – k. 11.

Pozwany A. J. 48 lat. Nie posiada wyuczonego zawodu. Jest zarejestrowany w urzędzie pracy. Mieszka u rodziców. Utrzymuje się z drobnych prac dorywczych. W skali miesiąca zarabia w ten sposób 300 – 500 zł. Użytkuje samochód osobowy ojca marki F. (...) rocznik. Nie ponosi kosztów utrzymania tego samochodu. Pozwany ma zadłużenie komornicze na około 18 000 zł. Pozwany ma prawo jazdy kategorii B i C, jednak ze względu na aktualne problemy ze wzrokiem nie może być zawodowym kierowcą. Pozwany przez 15 lat pracował w telekomunikacji jako telemonter. Pracował też za granicą jako pomocnik na budowie. Obecnie pozwany ma ustalony tzw. III profil pomocy jako bezrobotny. Został zakwalifikowany jako bezrobotny oddalony od rynku pracy, którego cechuje niski potencjał zatrudnieniowy. Osoby takie wymagają długotrwałego wsparcia polegającego nie tylko na aktywizacji zawodowej, ale również mającego na celu integrację społeczną. Obecnie Powiatowy Urząd Pracy w K. nie realizuje działań aktywizacyjnych skierowanych do osób objętych profilem III i nie ma ofert pracy skierowanych do takich osób. Pozwany może poszukiwać pracy na zasadach ogólnych wśród ofert upowszechnianych przez urząd pracy w siedzibie urzędu bądź przez Internet.

Dowód: - przesłuchanie pozwanego A. J. – k. 22 – 23;

- informacja z PUP w K. – k. 25.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo wysunięte w oparciu o treść przepisu art. 138 k.r.o. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią powyżej wskazanego przepisu możliwość dochodzenia przez strony zmiany zakresu obowiązku alimentacyjnego (tak podwyższenia, jak i obniżenia, czy też uchylenia obowiązku alimentacyjnego) uwarunkowana jest zaistnieniem zmian istotnych, to jest takich, które zmieniają ocenę przesłanek, jakimi sąd kierował się ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego w dacie ostatniego wyrokowania w tym przedmiocie. Z uwagi zaś na fakt, iż granice obowiązku alimentacyjnego wyznacza przepis art. 135 § 1 i 2 k.r.o. stanowiący o tym, że warunkowane są one z jednej strony zakresem usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, a z drugiej strony możliwościami majątkowymi i zarobkowymi zobowiązanego do alimentacji, to uzasadnione w świetle art. 138 k.r.o. jest dochodzenie podwyższenia lub obniżenia wysokości świadczeń alimentacyjnych, kiedy następuje zmiana chociażby jednej z wyżej wymienionych przesłanek.

Zdaniem Sądu od czasu, kiedy zapadł poprzedni wyrok sądowy – w dniu 28 października 2014 r., ustalający wysokość alimentów na rzecz powoda na kwotę po 200 zł miesięcznie, nie doszło do istotnej zmiany stosunków w zakresie

wpływającym na ocenę przesłanek wymienionych w art. 135 § 1 i 2 kro – tak po stronie powoda, jak i po stronie pozwanego.

Nie kwestionując twierdzeń matki powoda – J. K., że kwota alimentów po 200 zł miesięcznie nie wystarcza na pokrycie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb powoda, Sąd nie miał możliwości podwyższenia tych alimentów właśnie z uwagi na sytuację finansową pozwanego A. J..

Dla Sądu nie ulega wątpliwości, że kwota alimentów wskazana przez matkę powoda w pozwie potrzebna na zaspokojenie jego potrzeb, tj. po 400 zł miesięcznie, jest kwotą, jaka zapewniłaby optymalnie zaspokojenie większości jego usprawiedliwionych potrzeb. Należy jednak wziąć pod uwagę, że oprócz zasądzonych w kwocie po 200 zł miesięcznie alimentów od pozwanego, powód otrzymuje również zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł, 129 zł z tytułu zasiłku rodzinnego, dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji w kwocie 100 zł oraz dodatek na częściowe pokrycie kosztów dojazdów do szkoły w kwocie 105 zł. Łączna kwota świadczeń socjalnych uzyskiwanych przez powoda wynosi 487 zł miesięcznie. Suma alimentów i świadczeń socjalnych pobieranych przez powoda to 687 zł. Biorąc pod uwagę to, że obowiązek utrzymywania dziecka obciąża oboje rodziców, a ponadto zaś granicę obowiązku alimentacyjnego wyznaczają nie tylko usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, ale i – z drugiej strony – możliwości zarobkowe zobowiązanego, Sąd uznał, że w niniejszej sprawie brak jest podstaw do podwyższenia alimentów na rzecz powoda. Zgodnie bowiem z powszechnie akceptowanym poglądem doktryny i orzecznictwa górną granicę świadczeń alimentacyjnych stanowią zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.), chociażby nawet w tych ramach nie znajdowały pokrycia wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji (por. orz. Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1972 r., sygn. akt III CRN 470/71, I. Pr. 1972, nr 1 –2, poz. 15).

W przedmiotowej sprawie Sąd miał zatem obowiązek wziąć pod uwagę nie tylko usprawiedliwione potrzeby powoda, ale również, czy i jeśli tak, to jakie zmiany nastąpiły w sytuacji życiowej, w tym w szczególności w zakresie dochodów i stanu majątkowego pozwanego. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że sytuacja finansowa pozwanego jest trudna. Pozwany nie posiada żadnego własnego majątku. Mieszka u rodziców, nie ma żadnych wartościowych rzeczy ruchomych. Odnosząc się do twierdzeń matki powoda, że samochód użytkowany przez pozwanego jest faktycznie jego własnością, a nie własnością jego ojca, należy zaznaczyć, iż nawet, jeżeli te twierdzenia polegałyby na prawdzie, to bez wątpienia samochód ten nie przedstawia znaczącej wartości, albowiem jest to już ponad 20 – letnie auto. Strona powodowa nie wykazała, aby pozwany miał jakikolwiek inny majątek. Jego sytuacja na rynku pracy jest natomiast jednoznacznie bardzo trudna, jak bowiem wynika z nadesłanego do Sądu pisma z Powiatowego Urzędu Pracy w K. Filia w W. z dnia 29 stycznia 2016 r. pozwany A. J. ma ustalony tzw. III profil pomocy jako bezrobotny. Został on zakwalifikowany jako bezrobotny oddalony od rynku pracy, którego cechuje niski potencjał zatrudnieniowy. Osoby takie – jak wynika z treści nadesłanego pisma – wymagają długotrwałego wsparcia polegającego nie tylko na aktywizacji zawodowej, ale również mającego na celu integrację społeczną. Obecnie Powiatowy Urząd Pracy w K. nie realizuje działań aktywizacyjnych skierowanych do osób objętych profilem III i nie ma ofert pracy skierowanych do takich osób.

W tych zatem realiach – w ocenie Sądu – analiza sytuacji socjalno – bytowej pozwanego A. J. uniemożliwiła podwyższenie dotychczas zasądzonych alimentów o jakąkolwiek kwotę.

Jednocześnie należy – jak to już powyżej wskazano – zaznaczyć, iż utrzymanie dziecka obciąża oboje rodziców, a zatem również matka powoda powinna dokładać starań ku temu, by poprawić sytuację finansową syna. Powód mając zasądzone alimenty od pozwanego w kwocie po 200 zł miesięcznie i pomoc socjalną w łącznej kwocie po 487 zł miesięcznie, jeżeli jeszcze otrzyma pomoc finansową ze strony matki, będzie – zdaniem Sądu – mógł zaspokoić swoje podstawowe potrzeby egzystencjalne w niezbędnym zakresie.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania, które uznał za w całości wiarygodne oraz na dowodzie z przesłuchania pozwanego w charakterze strony i matki powoda w charakterze świadka.

Sąd stwierdził, że nieuiszczone koszty sądowe, od których strona powodowa z mocy ustawy była zwolniona (art. 96 ust. 1 pkt 2 u.k.s.c.), poniesie Skarb Państwa.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSR Edyta Grygorowicz